

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-148/17-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Střední průmyslová škola elektrotechnická a Vyšší odborná škola Pardubice
Sídlo	Karla IV. 13, 531 69 Pardubice
E-mail právnické osoby	spse@spse.cz
IČ	02013762
Identifikátor	691005559
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Ladislav Štěpánek
Zřizovatel	Pardubický kraj
Místa inspekční činnosti	Karla IV. 13, 531 69 Pardubice Do Nového 1131, 530 03 Pardubice
Termín inspekční činnosti	29. až 31. 3., 3. až 5. a 12. 4. 2017

Inspekční činnost byla ve Střední průmyslové škole elektrotechnické a Vyšší odborné škole Pardubice (dále „škola“) zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost byla vykonána podle § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, na základě podnětu doručeného České školní inspekci dne 27. 2. 2017. Předmětem inspekční činnosti bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních a akreditovaných vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Škola vykonává činnost střední školy a vyšší odborné školy v místech poskytovaného vzdělávání s adresami Pardubice, Karla IV. 13 a Do Nového 1131. Ve střední škole jsou vyučovány obory vzdělání s výučním listem 26-51-H/01 *Elektrikář* a 26-52-H/01 *Elektromechanik pro zařízení a přístroje* a obory vzdělání s maturitní zkouškou 26-41-M/01 *Elektrotechnika*, 18-20-M/01 *Informační technologie se zaměřením Programování a hardware* a zaměřením *Grafika a webdesign*, 26-41-L/01 *Mechanik elektrotechnik* a nástavbový obor vzdělání 26-41-L/52 *Provozní elektrotechnika*. Od 1. 9. 2016 bylo v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení počínaje prvním ročníkem zahájeno vzdělávání ve střední škole v oboru vzdělání s maturitní zkouškou 26-45-M/01 *Telekomunikace*. Ve vyšší odborné škole jsou vyučovány obory vzdělání ukončené absolutoriem 26-47-N/13 *Výpočetní technika* a 75-32-N/01 *Sociální práce* s délkou vzdělávání tři roky. Všechny uvedené obory vzdělání byly ke dni inspekční činnosti vyučovány v denní formě vzdělávání.

Ke dni inspekční činnosti se vzdělávalo ve střední škole celkem 874 žáků ve 36 třídách, což je přibližně 94 % z nejvyššího povoleného počtu 930 žáků střední školy uvedeného v rejstříku škol a školských zařízení. Oproti stavu vykazovanému ke dni 30. 9. 2016 (894 žáků) došlo pouze k minimálnímu poklesu počtu žáků. V oborech vzdělání s maturitní zkouškou se aktuálně vzdělávalo 814 žáků (mírný nárůst od inspekční činnosti v červnu 2015), v oborech vzdělání s výučním listem 57 žáků (mírný pokles od inspekční činnosti v červnu 2015). Vyšší odborná škola vykazovala k 31. 10. 2016 celkem 142 studentů v sedmi studijních skupinách, což je 71 % z nejvyššího povoleného počtu (kapacity) 200 studentů vyšší odborné školy uvedeného v rejstříku škol a školských zařízení.

Střední škola vykazovala ke dni inspekční činnosti celkem 85 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), pro šest z nich byl zpracován individuální vzdělávací plán (dále IVP). Jeden žák byl díky svému výraznému matematickému nadání zařazen do kategorie mimořádně nadaných, vzděláváno bylo i osm žáků s odlišným mateřským jazykem. Vyšší odborná škola nevykazovala studenty se speciálními vzdělávacími potřebami, vzděláván byl jeden student s odlišným mateřským jazykem.

Stravování žáků a studentů je zajištěno ve školní jídelně Gymnázia, Pardubice, Dašická 1083 a v CZ HOLDING – školní jídelna s.r.o., ubytování a v případě zájmu stravování (snídaně a večeře) je žákům umožněno v Domově mládeže a školní jídelně Pardubice.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od 1. 9. 2013 byl ve funkci na základě konkurzního řízení potvrzen pro další období ředitel školy, jehož prvotním cílem bylo bezproblémové řízení nástupnické organizace vzniklé splnutím dvou škol podobného odborného zaměření. Od poslední inspekční činnosti (červen 2015) vydal k 1. 9. 2015 koncepci rozvoje školy, která sice vychází z reálných potřeb, ale bez konkrétního časového vymezení období, pro které je zpracována. Určujícími faktory jsou podle uvedeného plánu rozvoje minimálně udržení počtu žáků pro zajištění ekonomické stability školy a zabezpečení atraktivních vzdělávacích programů jednotlivých oborů vzdělání pro cílené zvyšování kompetencí absolventů školy.

Pro naplnění uvedených cílů škola od školního roku 2016/2017 např. nabízí žákům možnost studia v novém oboru vzdělání 26-45-M/01 *Telekomunikace*, ke dni inspekční činnosti se v prvním ročníku tohoto oboru vzdělávalo celkem 18 žáků. Rozvoj školy je dále spojen se zajištěním náležitých materiálních podmínek, opakovaně je uváděno zamezení

zdvojování nákladů na nákup učebních pomůcek splynutím předchozích subjektů. Podle inspekčních zjištění se ale škole daří zlepšovat materiální podmínky a obnovovat a doplňovat pomůcky spíše na adrese Karla IV. 13. V případě pracoviště Do Nového 1131 se plánovaná obnova někdy velmi zastaralých pomůcek včetně např. počítačů daří jen v omezené míře. K podněcování zájmu žáků o vzdělávání je pro školu nezastupitelná spolupráce se sociálními partnery včetně vysokých škol (např. využívání odborných pracovišť, zejména laboratoří) a regionálních firem (setkání žáků s realitou profesní praxe).

Prioritou je také spolupráce mezi všemi účastníky vzdělávání. Škola o strategii svého dalšího rozvoje komunikuje především se zřizovatelem a dalšími klíčovými aktéry, zpětnou vazbu např. od zákonných zástupců žáků nebo žáků samotných získává neformálně při osobních jednáních, jejímu průběžnému vyhodnocování se věnuje spíše nahodile. Příležitostí k rozvoji školy je aktivnější snaha jejího vedení o diskusi k uvedené koncepci, což by podpořilo např. její zveřejnění na internetových stránkách školy. Myšlenky koncepce týkající se názorného vyučování, aktivního zapojení žáků v hodinách, vedení vzájemné diskuse učitel-žák nebo využívání role učitele jako konzultanta a poradce se v realitě vzdělávacího procesu při výuce některých předmětů odráží jen naprosto minimálně (viz dále).

Přetrvávajícím problémem je od minulé inspekční činnosti v červnu 2015 účelnost nastavení řídicích vazeb a kompetencí mezi vedením školy a jednotlivými zaměstnanci, což se negativně projevuje v následné účinnosti kontrolního systému školy (viz pochybení v oblasti souladu školních vzdělávacích programů oborů vzdělání s výučním listem s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy, časté a opakované neplnění minimálního počtu odučených hodin některých vyučovacích předmětů podle platných školních vzdělávacích programů). Plně funkční nebyla rovněž komunikace mezi jednotlivými pracovišti poskytujícími vzdělávání. Příležitostí k rozvoji je také větší důslednost ze strany ředitele a ostatních vedoucích pracovníků školy při sledování průběhu vzdělávání a vyhodnocování efektivnosti metod a forem práce včetně zaměření na práci se žáky se SVP. Výše uvedené nastavení řídicích vazeb, kompetencí jednotlivých zaměstnanců, komunikačních toků a kontrolních systémů se negativně odráží v klimatu školy, které spíše omezuje další rozvoj školy a které se odráží nejen ve vztazích mezi zaměstnanci, ale částečně ovlivňuje i žáky školy.

Hospitační činnost vedení školy provádí spíše v omezené míře, výrazně vyšší byla v oboru vzdělání *18-20-M/01 Informační technologie*. Ze záznamů v třídních knihách vyplývá občasná realizace vzájemných hospitací mezi pedagogy nebo hospitace v rámci pedagogické praxe studentů vysoké školy. Průběh vzdělávání v některých třídách a ročnících nebyl ve školním roce 2015/2016 prostřednictvím hospitací vedením školy monitorován. Vzhledem k personální obměně v oblasti výuky cizích jazyků byl nově příchozím učitelům přidělen mentor, což se projevilo v intenzivnější vzájemné hospitační činnosti a podpoře v rámci příslušné předmětové komise.

Škola se zabývá problematikou zajištění bezpečného prostředí pro vzdělávání a pravidla jsou nastavena v jednotlivých vnitřních směrnících. Žáci a studenti jsou před zahájením vzdělávání a následně průběžně poučováni o bezpečném chování v závislosti na právě probíhající činnosti, prostory a vybavení školy nevykazují významné rizikové prvky. Kniha úrazů, veškeré směrnice a dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví jsou zejména na pracovišti na adrese Do Nového 1131. Úrazy, které nastanou na pracovišti na adrese Karla IV. 13, se tak pověřené osobě na adrese Do Nového 1131 hlásí např. telefonicky.

Realizované školní vzdělávací programy (dále ŠVP) odpovídají zápisu oborů vzdělání do rejstříku škol a školských zařízení, ale svým obsahem a zpracováním nebyly plně v souladu s rámcovými vzdělávacími programy pro příslušný obor vzdělání (dále RVP).

V ŠVP oborů vzdělání s výučním listem nebyly požadovaným způsobem nastaveny vyučovací hodiny tělesné výchovy vzhledem k učebním plánům. Ve školním roce 2015/2016 nebyly podle prokazatelných záznamů v třídních knihách oborů vzdělání s maturitní zkouškou u některých předmětů splněny minimální počty vyučovacích hodin, které vyplývají z počtu týdenních hodin daného předmětu a počtu týdnů určených k teoretické výuce v příslušném ročníku ve ŠVP. Jednalo se zejména o hodiny českého jazyka a literatury, cizích jazyků, základů společenských věd nebo matematiky. Podle poslední inspekční zprávy z roku 2015 se jedná se o opakované nedostatky a v rozsahu, který ukazuje na prakticky nefungující nastavení a realizaci kontrolního systému školy v těchto oblastech.

Výuka ve vyšší odborné škole probíhá podle platných akreditovaných vzdělávacích programů, v nichž je v souladu s praktickým zaměřením studia kladen důraz na praxi. Některá témata se však v oboru vzdělání *75-32-N/01 Sociální práce* v rámci různých modulů častěji opakují (např. téma syndromu vyhoření), což vyžaduje spolupráci vyučujících. Doporučením je zařazení modulu Úvod do sociální práce do prvního ročníku studia vzhledem k tomu, že se základy sociální práce je vhodné seznámit studenty již v samém úvodu studia i s ohledem na realizovanou průběžnou praxi.

V době inspekční činnosti bylo z celkového počtu 137 zaměstnanců školy 107 pedagogických pracovníků. Ve střední škole se na vzdělávání podílelo 95 pedagogů, ve vyšší odborné škole 32 pedagogů. Pedagogičtí pracovníci vesměs splňují podmínky odborné kvalifikace (přibližně 93 %), v několika případech škola využívá na zkrácený pracovní úvazek odborníky z praxe a někteří z učitelů v době konání inspekční činnosti ještě nedokončili studium ke splnění kvalifikačních požadavků. Škola se prokazatelně snaží nahradit odborně kvalifikovaným pedagogem vyučující bez příslušné kvalifikace. S ohledem na odbornou specializaci (aprobaci) pedagogů někteří vyučující vyučovali i některé předměty mimo svoji odbornou specializaci. Od minulé inspekční činnosti v červnu 2015 se sice pedagogický sbor přibližně z jedné pětiny obměnil, stále však převažují vyučující spíše s dlouholetou praxí. Významný podíl na této skutečnosti mělo ukončení pracovního poměru z důvodu věku nebo jeho neprodloužení na základě smluvních dohod. V některých případech byli na smluvních pracovištích využíváni instruktoři z řad odborně kvalifikovaných zaměstnanců firem.

Na každý školní rok mají pedagogičtí pracovníci zpracovaný Rámcový obsah samostudia a vytvořený individuální vzdělávací plán vzdělávání v oblastech týkajících se vlastní odbornosti, informačních a komunikačních technologií (dále ICT), pedagogiky, oborové didaktiky nebo psychologie. Na školní roky 2015/2016 a 2016/2017 ředitel vypracoval Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) a Dlouhodobý plán DVPP zaměřený na podporu studia ke splnění kvalifikačních předpokladů, průběžné vzdělávání pro zkvalitnění teoretické a praktické výuky, studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů (výchovný poradce, koordinátor ICT, prevence sociálně patologických jevů) a studium k prohlubování odborné kvalifikace (jazyky, bezpečnost a ochrana zdraví, ICT, odborných oblastí dle oborů vzdělávání). Ve školním roce 2015/2016 absolvovalo šest učitelů týdenní odbornou a jazykovou pracovní stáž v partnerské škole ve Švédsku v rámci operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost.

Materiálně technické podmínky pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů, teoretických odborných předmětů, učební praxe a odborného výcviku jsou zajištěny. Od poslední inspekční činnosti v červnu 2015 byla na adrese Karla IV. 13 po dokončení oprav elektroinstalace např. opravena podlaha v učebnách fyziky nebo chemie, zakoupeny počítače, tablety a projektory, učební pomůcky na tělesnou výchovu a další vybavení

do některých laboratoří. Na notebooky, které potřebují žáci na výuku, byly zakoupeny skřínky. Na pracovišti Do Nového 1131 má škola k dispozici laboratoře, dílny a specializované učebny. K jejich vybavení patří základní měřicí elektronické přístroje, mechanické panely pro zapojování elektroinstalací, počítačové vybavení pro návrhy plošných spojů, programování robotů, pájedla, CNC frézka, CNC gravírovací stroj apod. Od minulé inspekční činnosti proběhlo dílčí dovybavení dílen pro výuku části učební praxe. Škola sice vytváří podmínky pro obnovu a doplnění materiálně technického zázemí, přesto je viditelné opotřebování či nefunkčnost stávajícího materiálně technického vybavení (např. některé měřicí přístroje). Prostředí není dostatečně podnětné a v žácích přirozeně nevytváří estetické cítění. Viditelné nedostatky v této oblasti často svědčí o neúčinnosti kontrolního systému zaměřeném na účelnost průběžné údržby materiálního zázemí uvedeného pracoviště. Pro výuku odborného výcviku žáků vyšších ročníků a pro realizaci odborných praxí jsou využívána i pracoviště u smluvních partnerů, která dotvářejí materiálně technické zázemí školy a umožňují žákům např. kontakt s dalšími moderními technologiemi. Materiálně technické podmínky rovněž umožňují realizaci akreditovaných vzdělávacích programů pro vyšší odborné vzdělávání.

Kromě základní dotace určené na přímé náklady na vzdělávání a dotace na provoz se škola zapojila i do projektů vyhlášených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT), např. Hodnocení žáků a škol podle výsledků v soutěžích v roce 2015 – Excellence středních škol 2015 a Podpora odborného vzdělávání, z nichž získala prostředky na posílení platů. Dále se účastnila i projektu Pardubického kraje Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Pardubickém kraji. Z projektu byly zakoupeny stovebnice a elektrosoučástky pro výuku. Z dotace od městského obvodu Pardubice I byla uspořádána soutěž pro žáky základních škol s názvem Praktická elektronika. Z finančních darů od firem byly zakoupeny učební pomůcky a pomůcky na podporu vzdělávacího projektu Léčení a monitorování včelstev pomocí elektroniky, dále byly opraveny šatny pro dívky, zapláceno plavání žáků, připojení vysokorychlostního internetu a zakoupeny slovníky pro český jazyk. Z věcných darů se jednalo o 20 tabletů, 24 „TP link“ a stroj „Docking tester fixture“ včetně senzorů pro předpokládanou výuku žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve střední škole naplňovala výuka v oblasti jazykového vzdělávání výstupy pro daný ročník studia a směřovala k naplňování kompetencí absolventa školy deklarovaného ve školním vzdělávacím programu. Vzdělávání zpravidla probíhalo v příjemné pracovní atmosféře, zvolené metody a formy práce v českém jazyce a literatuře i v estetice vycházely vždy z cíle hodiny a probíraného tématu s častým využitím mezipředmětových vztahů. Výuka se převážně opírala o domácí přípravu žáků a jejich referáty, na které řízeným dialogem navazovalo rozšiřování a prohlubování učiva. Pro aktivizaci pedagogové využívali zvukové přehrávače, krátké video ukázky, časopisy nebo pracovní listy. Žáci vyjadřovali k probíranému tématu svůj názor, samostatně zpracovávali zadané úkoly, vyvozovali závěry ze čtených úryvků. Individualizované písemné práce prohlubovaly vědomosti žáků v oblasti literárních děl a byly koncipované pro úspěšné složení maturitních zkoušek. Pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků pedagogové volili formativní hodnocení známkou s rozborem nedostatků, sebehodnocení a vzájemné hodnocení bylo zařazeno nejčteněji v předmětu estetika. V oborech vzdělání s výučním listem žáci prokazovali vědomosti, na které někteří budou moci navázat v případě zájmu o studium v nástavbovém oboru vzdělání s maturitní zkouškou.

V předmětu anglický jazyk pedagogové střední školy volili metody a formy práce s cílem aktivizovat výuku a zapojit všechny žáky do vzdělávání, individuálním přístupem je motivovali k lepším výkonům. Zadané úkoly žáci plnili ve dvojicích, v diferencovaných skupinách i samostatně, spolupracovali a někteří z nich vykazovali velmi dobré jazykové znalosti a dovednosti. V posledních ročnících vzdělávání byla výuka zaměřena na prohlubování a systematizaci učiva, žáci prokazovali dobré vědomosti i komunikativní dovednosti. U nástavbového studia byly vyučovací hodiny cíleny především na poslechové, gramatické a didaktické testy maturitní zkoušky.

Ve sledovaných hodinách matematiky a přírodovědných předmětů ve střední škole převažovalo spíše minimální zapojení žáků do výuky. Ve větší míře bylo uplatňováno pojetí výuky založené na předávání informací žákům frontálním způsobem, aktivizační prvky byly zaznamenány ojediněle. Vyučující velmi málo využívali motivaci jako prostředek k naplnění cíle výuky, z metod práce převažovalo spíše vysvětlování, občas řízený rozhovor se zapojením jednotlivců, kooperativní činnosti nebyly využity. Žáci byli jen v malé míře vedeni k samostatnosti v mluveném projevu, učitelé jim často pokládali otázky vyžadující pouze jednoslovné odpovědi. Zpětnou vazbu o účelnosti vzdělávacích strategií získávali vyučující spíše formálně. Žáci rovněž nebyli vedeni k sebehodnocení, závěry hodin byly vyučujícími využity k ucelenému shrnutí učiva jen výjimečně. Někteří žáci posledního ročníku vzdělávání v oborech vzdělání kategorie M se k upevňování matematických dovedností vzdělávají v nepovinném vyučovacím předmětu Cvičení z matematiky, jehož obsah především prohluboval učivo z povinných vyučovacích hodin. Příležitostí k rozvoji je doplnění o výuku úloh s praktickou aplikací např. v odborných předmětech.

Výsledky vzdělávání v oblasti finanční gramotnosti jsou naplňovány ve střední škole ve vyučovacích předmětech ekonomika a ekonomika a řízení. V hospitovaných hodinách bylo učivo předkládáno žákům frontálním způsobem, systematicky a v mezipředmětových souvislostech doplněných početními příklady z praxe. Žáci spolupracovali, jevili zájem o téma hodiny a spontánně se zapojovali do diskuzí. Vyučující řízeným dialogem ověřovali u žáků porozumění probíranému tématu, u nástavbového oboru vzdělání rovněž vycházeli z jejich znalostí i pracovních zkušeností.

Vyučovací hodiny teoretické části odborných předmětů ve střední škole byly převážně ze strany pedagogů po obsahové stránce na náležitě úrovni a jejich odbornost účelně podporovala žáky ve znalostech a dovednostech vedoucích k získání většiny klíčových kompetencí. Učivo bylo žákům zpravidla předkládáno frontální formou výkladu, často za pomoci dataprojektoru a připravených prezentací. V některých hodinách vyučující svým zájmem a nadšením dokázali žáky motivovat k práci i vzájemné diskusi. Naopak v případech metodicky méně propracovaných hodin měla výuka převážně monotónní průběh, vyučující byli jediným zdrojem informací pro žáky, kteří tak byli jen pasivními příjemci informací. V některých hodinách bylo množství informací předávaných žákům navíc příliš obsáhlé. Minimálně byl využit prostor k diskusi o probíraném učivu, které žáci často pouze mechanicky a bez porozumění opisovali do sešitů. Minimální diferenciací v přístupu učitelů k žákům nebo v jednotné obsahové náročnosti některých vykládaných témat vedla žáky k pasivitě, ztrátě zájmu o výuku a u některých i k přijímání informací bez zjevného pochopení. Pokud v průběhu výuky probíhalo zkoušení žáků např. písemnou formou, byly otázky a úkoly formulovány přesně a srozumitelně, následnému rozboru správného řešení byl však věnován pouze minimální čas, sebehodnocení žáků nebylo využito. Při ústním zkoušení se pedagogům nedařilo přiměřeně zaměstnat ostatní žáky např. samostatnou prací. Vyučující jen velmi málo podporovali teoretický výklad užitím praktických pomůcek.

V praktické části výuky odborných předmětů oboru vzdělání s maturitní zkouškou 26-41-M/01 *Elektrotechnika* byla pozitivním zjištěním cílená spolupráce žáků při konstrukci pojízdných vozítek s využitím stavebnice. Účelný rozvoj vlastních technických dovedností s podporou pedagogů žáci úspěšně prezentují svými výsledky v celostátních i mezinárodních soutěžích. Vyučovací předmět radioelektronická zařízení je i přes velkou časovou dotaci (4 vyučovací hodiny týdně po dobu 2 let) obsahově přeplněn, což vedlo vyučující k občas překotnému nebo povrchnímu výkladu. Ve čtvrtém ročníku byly v tomto předmětu podle záznamů v sešitech žáků prezentovány matematické postupy bez návaznosti k učivu matematiky.

Výuka odborných předmětů v oboru vzdělání s maturitní zkouškou 18-20-M/01 *Informační technologie* byla účelně podpořena vhodným výběrem softwarových technologií, které zpravidla umožňovaly naplnění profilu absolventa. Získání klíčových kompetencí podporovalo velmi dobré materiálně-technické vybavení odborných učeben, některé z nich však zároveň sloužily jako skladiště pro např. spotřební materiál. Odborné znalosti učitelů se pozitivně odrážely při výuce i při vedení žákovských projektů. Žáci dokázali samostatně pracovat s internetovými zdroji, v rámci učební praxe využívali v některých hodinách sdílený terminál, což jim umožňovalo vidět práci vyučujícího přímo na svém monitoru. Propracovanými úlohami a odborným přístupem v dlouhodobém projektu tvorby trojrozměrných modelů s využitím speciálního software podporoval vyučující v předmětu multimédia rozvoj nadaných žáků. Ve výuce programování byly vyučujícím užívány v současnosti již nepodporované technologie pro uživatelská rozhraní, chyběla prezentace zadání úloh a jejich diferenciací, která by podpořila i méně nadané žáky. Pozitivem bylo účelné užívání příslušných vývojových prostředí. Příležitostí je využívat pro práci žáků hotové programy bez zdrojových kódů.

V odborném výcviku nebo v prakticky vedených cvičeních z dalších odborných předmětů byly sledovány zejména cvičné práce a různá elektrická měření v souladu s učebními dokumenty. Výuka byla organizována ve skupinách žáků, a to jak v odborných učebnách a dílnách školy, tak na pracovištích smluvního partnera. Zaznamenán byl převážně přístup pedagogů podle individuálních žákovských potřeb, vhodné instruktážní ukázky jednotlivých úkonů a činností i motivace žáků k dodržování technologických postupů a k pečlivosti. Žáci pracovali vesměs samostatně, měli odpovídající odborné znalosti a vyučující byli zejména koordinátorem jejich činností. I když byli žáci vedeni k samostatnosti, v některých případech řešili zadané úkoly úspěšně až s dopomocí pedagogů. Výuka probíhala bez odborných nedostatků, s potřebnou materiální podporou, žáci byli aktivní i díky efektivnímu využití času pro jednotlivé aktivity. Vyučující dbali na upevňování zásad bezpečné práce a ochrany zdraví.

Výuka učební praxe byla obsahově i nároky vyučujících vyvážená, pro žáky zpravidla zajímavá a podnětná, většina z nich se díky vhodné motivaci učitelů aktivně zapojovala do průběhu výuky. Vyučující kladli důraz na přesný a pečlivý výklad, reagovali na dotazy žáků a pomáhali jim zvládnout zadané úkoly. Získávání dovedností žáků při programování CNC stroje (frézy) s použitím jejího simulátoru nebo při práci se systémem pro návrh plošných spojů (z roku 2001) bylo negativně ovlivněno zastaralým programovým vybavením včetně počítačů samotných, často docházelo ke kolapsům a následné reinstalaci výukového software. Praktické využití dovedností žáků na skutečné frézce nebylo využito, protože stroj po přestěhování do nových prostor nefunguje. Kromě nezbytné obnovy technického vybavení je zapotřebí v některých učebnách upravit stávající uspořádání školního nábytku, které při výuce částečně omezuje žáky i vyučující.

Ve sledovaném vzdělávání ve vyšší odborné škole studenti při cvičeních v některých případech přijímali poznatky jako hotové, přednes učiva vyučujícími jim jen zčásti umožňoval zapojit vlastní logické uvažování. Na začátku vyučovací jednotky mnohdy učitelé neuvedli žáky do řešené problematiky (cíl výuky, vazba na předchozí učivo), na jejím konci chybělo závěrečné shrnutí klíčových poznatků. Někteří vyučující při přednáškách svůj výklad podávali pouze ústní formou bez vizuální podpory, nevyužívali např. možnosti powerpointové prezentace. V promítané prezentaci byl zaznamenán i nevhodný formát textu (velmi malé, nečitelné písmo). Studenti tak získávali připravené informace, které si zapisovali, v průběhu výuky však tento způsob prezentace učiva vedl ke snižování jejich pozornosti. Jen v omezené míře tak mohli projevit vlastní aktivní zapojení do přednášené problematiky nebo pracovat s dalšími dokumenty. Příležitostí k rozvoji je zpřístupnění studijních materiálů studentům v podobě, která jim umožní zapisovat si dílčí komentáře z přednášek. Zjištěným pozitivem byl většinou přínos poznatků z praxe od externích vyučujících.

V oboru vzdělání 26-47-N/13 *Výpočetní technika* nebyl u některých učitelů plně provázán praktický pohled s celkovým přehledem a nadhledem vzhledem k probíranému učivu. Občas chyběl vhodný diferencovaný přístup ke studentům, zjištěna byla i chybějící kontrola a následná oprava jejich práce ze strany vyučujících. V rámci cvičení daného modulu studenti druhého ročníku oboru vzdělání 75-32-N/01 *Sociální práce* nezvládali základní zásady vedení rozhovoru s klientem a techniky aktivního naslouchání, což vyučující znemožňovalo provádět nácvik odborně zaměřené komunikace s klientem, resp. to vyžadovalo, aby studentům tyto základy v rámci svého odborného předmětu mimo jeho rámec doplňovala. Úroveň prezentace úkolů zpracovaných studenty byla v některých hodinách průměrná až velmi nízká. Na základě hospitací ve výuce i na základě rozhovorů s vyučujícími bylo zjištěno, že studenti nejsou vedeni k pravidelnému samostudiu odborné literatury. Ta je využívána pouze okrajově např. jako zdroj při vypracování seminárních prací.

Ve výuce cizího jazyka ve vyšší odborné škole byl kladem důraz na rozvoj komunikativních dovedností, osvojování a upevňování slovní zásoby k probíranému tématu, často byla zařazována poslechová cvičení. Aktivizační metody práce umožňovaly zapojení všech studentů.

V průběhu inspekční činnosti byl sledován i průběh a organizace přijímacího řízení do oborů vzdělání s maturitní zkouškou s využitím centrálně zadávaných jednotných testů. Ředitel školy postupoval ve shodě s platnými právními předpisy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola sleduje výsledky vzdělávání žáků a studentů, v případě horšího prospěchu učitelé nabízejí individuální konzultace. Úspěšnost žáků z celkového počtu přihlášených k maturitní zkoušce se v posledních třech letech pohybovala mezi 85 až 93 %. Ve společné části maturitní zkoušky v českém jazyce byly výsledky v rozmezí 91 až 96 %, v matematice 84 až 97 % a v cizím jazyce 92 až 97 %. Velmi dobrá úspěšnost byla dosažena v cizích jazycích u čtyřletých oborů vzdělání, kde se hodnocení pohybovalo v rozmezí výborný až dobrý a jen ojediněle dostatečný. Horší hodnocení bylo zjištěno u dvouletého nástavbového oboru vzdělání. V profilové části maturitní zkoušky žáci vypracovávají v rámci zkoušky z odborných předmětů projekt formou maturitní práce s obhajobou. Témata těchto prací často vycházejí z jejich zájmové činnosti, všichni žáci již ke konci třetího ročníku mají možnost je konzultovat s vyučujícími. V září ve čtvrtém ročníku prezentují

témata před komisí složenou z vedoucího maturitní práce a oponenta, která následně doporučí témata ke schválení řediteli.

Škola v posledních dvou letech získala ocenění z programu MŠMT Hodnocení žáků a škol podle výsledků v soutěžích – Excellence středních škol za účast a výborné výsledky žáků v celostátních a mezinárodních soutěžích. Dva žáci obsadili druhé místo v mezinárodní soutěži RoboRave ve Spojených státech amerických, další se díky úspěšné účasti v soutěžích odborných dovedností kvalifikoval do družstva na mezinárodní konferenci Enersol EU 2017 v rámci Projektu energetických úspor a využívání obnovitelných zdrojů energie v České republice. Úspěchem byl rovněž postup žáka školy do celostátního kola v odborné soutěži Talenty pro firmy pořádané Hospodářskou komorou České republiky na podporu posilování polytechnické výuky v oblasti počátečního odborného vzdělávání. Další byli úspěšní v celostátních kolech technických nebo matematických soutěží, v krajských soutěžích programování nebo středoškolské odborné činnosti. Škola dále podporuje nadané žáky ve vlastních školních soutěžích např. Pardubický zlepšovák nebo Pojd'me si pomáhat, jejichž témata vycházejí z reálných potřeb Hamzovy rehabilitační léčebny v Luži.

Součástí vzdělávacího procesu je přímé uplatnění praktických výstupů např. při chovu včel nebo ve spolupráci s Hamzovou léčebnou, kdy jsou žáci vedeni k účelné spolupráci v pracovním týmu a zároveň se učí samostatně získávat a prakticky ověřovat informace potřebné pro téma i realizaci projektu.

Nad rámec přímé pedagogické činnosti učitelé pro žáky a studenty organizují různé soutěže, tematické zájezdy a exkurze, žáci se mohou rovněž profilovat až v 15 zájmových kroužcích. V loňském školním roce škola organizovala již 13. ročník soutěže v recitaci a zpěvu v anglickém jazyce ve spolupráci a v prostorách Britského centra Pardubice O bílého havrana E. A. Poe. Zároveň proběhla i soutěž v německém jazyce Rabe Ralph von Christian Morgenstern. V posledních letech je úspěšně rozvíjena mezinárodní spolupráci v rámci programů a finančních grantů Domu zahraniční spolupráce, která podporuje rozvoj odborných kompetencí a cizojazyčné komunikativní dovednosti žáků. Ve školním roce 2015/2016 škola získala finanční prostředky z MŠMT pro realizaci jazykově-poznávacího zájezdu do Velké Británie.

Témata absolventských prací studentů vyšší odborné školy oboru vzdělání 75-32-N/01 *Sociální práce*, do kterých bylo nahlíženo, byla většinou zpracována v úzké návaznosti na uvedený obor. Většina těchto prací měla výzkumnou část zaměřenou pouze na kvantitativní typ zkoumání. U některých prací nebyl dostatečně precizně formulován jejich cíl.

Oblastí výchovného poradenství se vzhledem k vysokému počtu žáků zabývají od zahájení aktuálního školního roku čtyři výchovné poradkyně. Ředitelem školy mají nově rozdělené kompetence vzhledem k oborům vzdělání (kariérové poradenství pro žáky oborů vzdělání kategorie L a H včetně péče o žáky se SVP; kariérové poradenství pro žáky prvního a druhého ročníku oborů vzdělání kategorie M; kariérové poradenství pro žáky třetího a čtvrtého ročníku oborů vzdělání kategorie M včetně vedení školního poradenského centra; péče o žáky se SVP oborů vzdělání kategorie M). Oblast kariérového poradenství se zaměřuje na pomoc žákům v jejich profesní orientaci a možnostech dalšího studia, hlavními aktivitami jsou besedy, návštěvy úřadu práce, dnů otevřených dveří apod. V průběhu školního roku je organizován projektový den jako Den prevence a po čtvrtletí rozhovory se žáky, kteří mají studijní problémy, s cílem prevence školní neúspěšnosti. Žákům je rovněž poskytována podpora k lepší orientaci po skončení vzdělávání. Pro poslední ročníky jsou organizovány besedy s příslušníky Armády České republiky,

s Policií České republiky, návštěvy úřadu práce, výstavy Gaudeamus. Jsou jim dávány k dispozici nabídkové letáky a profesní dotazníky.

Při podpoře žáků se SVP škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními i zákonnými zástupci žáků. Plány pedagogické podpory byly vypracovány pro 28 žáků s potřebou podpůrných opatření II. stupně a jednoho žáka III. stupně. V průběhu aktuálního školního roku se šest žáků vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu, tři z nich v rámci individuální integrace jako žáci se SVP, ostatní z důvodů např. sportovní reprezentace. Výchovné poradkyně zajišťují systematické začlenění nových žáků do třídních kolektivů, spolupracují s pedagogickými pracovníky školy a zajišťují jejich metodickou podporu. Z předložené dokumentace (plány pedagogické podpory, vyšetření poradenských zařízení, žádosti o IVP, rozhodnutí o IVP apod.) bylo zřejmé, jakou podporu při vzdělávání žáci se SVP potřebují. O účinnosti realizace podpůrných opatření při vzdělávání jsou obě takto zaměřené výchovné poradkyně informovány z rozhovorů s pedagogy a z analýzy hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Z hospitační činnosti ve třídách oboru vzdělání kategorií L a H byla zřejmá převážně dobrá orientace pedagogů v problematice poskytování podpůrných opatření i ve znalosti potřeb jednotlivých žáků se SVP, sledována je účinnost poskytované podpory a následně jsou přijímána příslušná opatření. Z předložené dokumentace vyplynulo, že je realizována včasná diagnostika problémů a daří se odhalovat nebezpečné jevy v raných stádiích. Při sledování průběhu výuky ve třídách oboru vzdělání kategorie M byla podpora žákům se SVP spíše ojedinělá, jednotliví pedagogové ji uplatňují převážně v případech zadávání písemných testů nebo při maturitních zkouškách, diferenciaci ani případná individualizace výuky nebyla zjištěna.

Prevenici sociálně patologických jevů zajišťuje pro obory vzdělání kategorie M vyučující s absolvovaným specializačním studiem, zpracovaná dokumentace zahrnuje minimalizaci rizik, jednorázové i dlouhodobější akce. Od druhého pololetí školního roku 2016/2017 se výrazněji zaměřuje na preventivní aktivity pro třetí a čtvrté ročníky, první a druhé ročníky měl v době inspekční činnosti na starosti další pedagog bez formálního jmenování fungující jako podpora zkušenějšího kolegy. Na pracovišti Do Nového 1131 zajišťuje preventivní činnosti další metodik prevence, jehož hlavní úkoly plynou především ze spolupráce s tamější výchovnou poradkyní. Přetrvávajícím cílem preventivních programů školy je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti. Zařazování úspěšných školních akcí (adaptační kurz žáků 1. ročníků, peer program, sportovní kurz 3. ročníků) podporuje účinné předcházení rizikovým situacím, slouží i jako prevence šikany, žáci společně upevňují i vzájemné prosociální vazby. Přínosný v tomto směru je každoročně realizovaný den prevence (přednáškový den). Každý týden jsou realizovány třídnické hodiny, témata jsou zaměřena na aktuální potřeby žáků. Nevhodné chování žáků se daří zachycovat, postupovat individuálně a okamžitě. V posledním období škola řešila nejčastěji projevy záškoláctví, stále aktuální je zejména kouření. Vedení školy klade důraz na smysluplné využívání volného času žáků, kteří se mohou zapojit v zájmových kroužcích, což se pozitivně odráží např. ve výsledcích soutěží. Ke dni inspekční činnosti byli žáci aktivní v kroužku „Inteligentní řízení a zabezpečení budov“, několik žáků se individuálně věnovalo zájmovým aktivitám v oblasti hudby.

Závěry

Hodnocení vývoje

- od inspekční činnosti v červnu 2015 bylo zahájeno vzdělávání v oboru vzdělání s maturitní zkouškou 26-45-M/01 *Telekomunikace*.

Silné stránky

- materiální zázemí pro vzdělávání na pracovišti Karla IV. 13 odpovídající potřebám naplňování ŠVP,
- softwarové a hardwarové vybavení školy pro obory vzdělání zaměřené na výpočetní techniku,
- realizace projektové činnosti v odborných aktivitách žáků ve spolupráci s vysokými školami a s využitím finančních prostředků Evropské unie a smluvních partnerů z řad podnikatelských subjektů,
- vedení a realizace odborného vzdělávání v praktické výuce oborů vzdělání s maturitní zkouškou kategorie M,
- široká nabídka zájmového vzdělávání a velmi dobré výsledky žáků v celostátních a mezinárodních soutěžích.

Slabé stránky

- neúčinný kontrolní systém v oblasti sledování kvality vzdělávacího procesu včetně jeho průběhu,
- méně účelné nastavení řídicích vazeb, kompetencí jednotlivých zaměstnanců a komunikačních toků,
- klima mezi zaměstnanci nepřispívající k dalšímu rozvoji školy a negativně ovlivňující i žáky,
- opotřebování stávajícího materiálně technického vybavení na pracovišti Do Nového 1131 včetně částečně nepodnětného prostředí,
- nesoulad ŠVP oborů vzdělání kategorie H s příslušnými RVP zejména v rozvržení obsahu vzdělávání,
- opakovaná neúplná realizace ŠVP zejména po stránce nesplnění minimálních počtů vyučovacích hodin za školní rok,
- minimální využívání sebehodnocení žáků, aktivizačních prvků a účinných metod ověřování zpětné vazby o kvalitě výuky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- nastavit efektivní kontrolní systém v oblasti realizace ŠVP,
- upravit organizační strukturu řízení školy a jmenovat vedoucího odloučeného pracoviště Do Nového 1131 odpovědného za jeho řízení,
- zařazovat do výuky ve střední škole i vyšší odborné škole aktivizující metody a formy práce včetně problémové výuky,
- zohledňovat při výuce ve vyšší odborné škole aktuální trendy za účelem zvyšování efektivity výuky poskytováním např. powerpointových prezentací, přípravou podpůrných pracovních materiálů pro studenty apod.,

- rozlišovat ve všech modulech, zda se jedná o přednášku nebo o cvičení, včetně sledování návaznosti nebo tematických překryvů učiva i potřebné časové návaznosti,
- více propojovat teorii s praktickým využitím probíraného učiva včetně zařazování vhodně diferencovaných úkolů v oborech vzdělání zaměřených na výpočetní techniku,
- klást větší důraz na osvojení základních kompetencí žáků v oboru vzdělání 75-32-N/01 *Sociální práce*, zejména vedení rozhovoru s klientem, kladení otázek, využívání technik aktivního naslouchání a zvážit zařazení učiva „Úvod do sociální práce“ do prvního ročníku studia s ohledem na realizovanou průběžnou praxi,
- vést studenty v jednotlivých modulech výuky ve vyšší odborné škole k systematické práci s odbornou literaturou,
- zaměřit se na preciznější formulování cílů a kvalitnější metodické vedení pro zpracování zejména úvodu a závěru textů absolventských prací studentů vyšší odborné školy a také nabídnout studentům oboru vzdělání 75-32-N/01 *Sociální práce* větší možnost využívání kvalitativní výzkumné strategie v rámci jejich výzkumných šetření.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 21. 3. 2017
2. Zřizovací listina ze dne 27. 6. 2013; čj.: KrÚ 50669/2013 OŠK, ve znění dodatků č. 1 až 5, poslední vydán ke dni 25. 6. 2016 (aktualizace listu vlastnictví)
3. Jmenování do funkce ředitele s účinností od 1. 9. 2013; čj.: KrÚ 58765/2013 OŠK ze dne 22. 8. 2013
4. Platné ŠVP vyučovaných oborů vzdělání ve střední škole pro školní roky 2015/2016 a 2016/2017
5. Platné akreditované vzdělávací programy vyučovaných oborů vzdělání ve vyšší odborné škole pro školní roky 2015/2016 a 2016/2017
6. Udělení akreditace s platností od 1. 9. 2010 do 31. 8. 2016 vzdělávacímu programu 26-47-N/13 *Výpočetní technika*, čj. 5327/2010-23 ze dne 31. 5. 2010
7. Udělení akreditace s platností od 1. 9. 2010 do 31. 8. 2016 vzdělávacímu programu 75-32-N/01 *Sociální práce*, čj. 5328/2010-23 ze dne 31. 5. 2010
8. Udělení akreditace s platností od 1. 9. 2016 do 31. 8. 2022 vzdělávacímu programu 75-32-N/01 *Sociální práce*, čj. MSMT-13301/2016 ze dne 14. 6. 2016, včetně dodatku
9. Udělení akreditace s platností od 1. 9. 2016 do 31. 8. 2022 vzdělávacímu programu 26-47-N/13 *Výpočetní technika*, čj. MSMT-13302/2016 ze dne 14. 6. 2016
10. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2014/2015 a 2015/2016
11. Koncepce rozvoje SPŠE a VOŠ Pardubice (J. zn. SPŠE 18/2015) ze dne 1. 9. 2015
12. Dlouhodobý plán DVPP vydaný ke dni 29. 8. 2016 včetně plánu pro školní rok 2016/2017
13. Individuální vzdělávací plán včetně rámcového obsahu samostudia pedagogických pracovníků pro školní rok 2016/2017
14. Doklady o odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků, kteří se ve školním roce 2016/2017 podílejí na vzdělávání žáků a studentů a další personální dokumentace (pracovní smlouvy, pracovní náplně – výběr)
15. Zápisy z jednání pedagogické rady pro školní roky 2015/2016 a 2016/2017

16. Rozvrhy hodin tříd střední školy včetně rozvrhu hodin praktického vyučování a rozvrhy studijních skupin vyšší odborné školy pro školní rok 2016/2017
17. Třídni knihy střední školy a vyšší odborné školy pro školní roky 2015/2016 a 2016/2017
18. Deníky odborného výcviku a další dokumentace k realizaci odborného výcviku pro školní rok 2016/2017 (výběr)
19. Školní řády střední školy a vyšší odborné školy s účinností od 1. 9. 2016
20. Opatření ředitele č. 5/2017, j. zn. 1300/2017 ze dne 31. 3. 2017 účinné od 3. 4. 2017
21. Organizační řád školy vydaný k 1. 9. 2016
22. Dokumentace výchovného poradenství a preventivních programů ve školním roce 2016/2017
23. Knihy úrazů a další dokumentace z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví pro školní rok 2016/2017
24. Revizní zpráva č. 16/XI/2016 o provedení odborné technické, revizní a zabezpečovací prohlídky tělocvičného náradí, zařízení a prohlídky herních prvků ze dne 11. 11. 2016
25. Dokumentace přijímacího řízení k jednotným přijímacím zkouškám na střední školu pro den 12. 4. 2017
26. Dokumentace k ukončování vzdělávání žáků pro školní roky 2015/2016 a 2016/2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Martin Valášek, školní inspektor

Mgr. Martin Valášek v. r.

Ing. Jan Černý, školní inspektor

Ing. Jan Černý v. r.

RNDr. Antonín Müller, školní inspektor

RNDr. Antonín Müller v. r.

Ing. Michaela Vachunová, školní inspektorka

Ing. Michaela Vachunová v. r.

Bc. Dagmar Masopustová, kontrolní pracovnice

Bc. Dagmar Masopustová v. r.

Ing. Miroslav Balík, Ph.D., odborník na informatiku

Ing. Miroslav Balík, Ph.D. v. r.

prof. Ing. Jan Holub, Ph.D., odborník na elektrotechniku

prof. Ing. Jan Holub, Ph.D. v. r.

Mgr. Lucie Smutková, Ph.D., odborník na sociální práci

Mgr. Lucie Smutková, Ph.D. v. r.

V Pardubicích dne 12. 5. 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Ladislav Štěpánek, ředitel školy

Ing. Ladislav Štěpánek v. r.

V Pardubicích dne 16. 5. 2017